

Si els quadres que este magnífic artista ha fet de museus semblen marcats per la melangia, en les fotografies de l'ampliació del Museo del Prado, realitzada per Mo-neo, la del Museo Thyssen, les noves sales del Reina Sofía plantejades per Jean Nouvel, la maqueta de Sejima i Nishizawa per a l'Institut Valencià d'Art Modern o la Neue Nationalgalerie de Berlín allò fonamental és l'esplendor *lluminosa*, una bellesa harmònica d'allò buit. José Manuel Ballester deixa que la *musa museal* li inspire, atrapa fragments de l'arquitectura, quan les obres d'art no estan descobrix que la *caixa blanca* està "pintada". Amb una voluntat fàustica vol *detindre l'instant*, repetint el motiu, trobant allò diferent en allò idèntic.

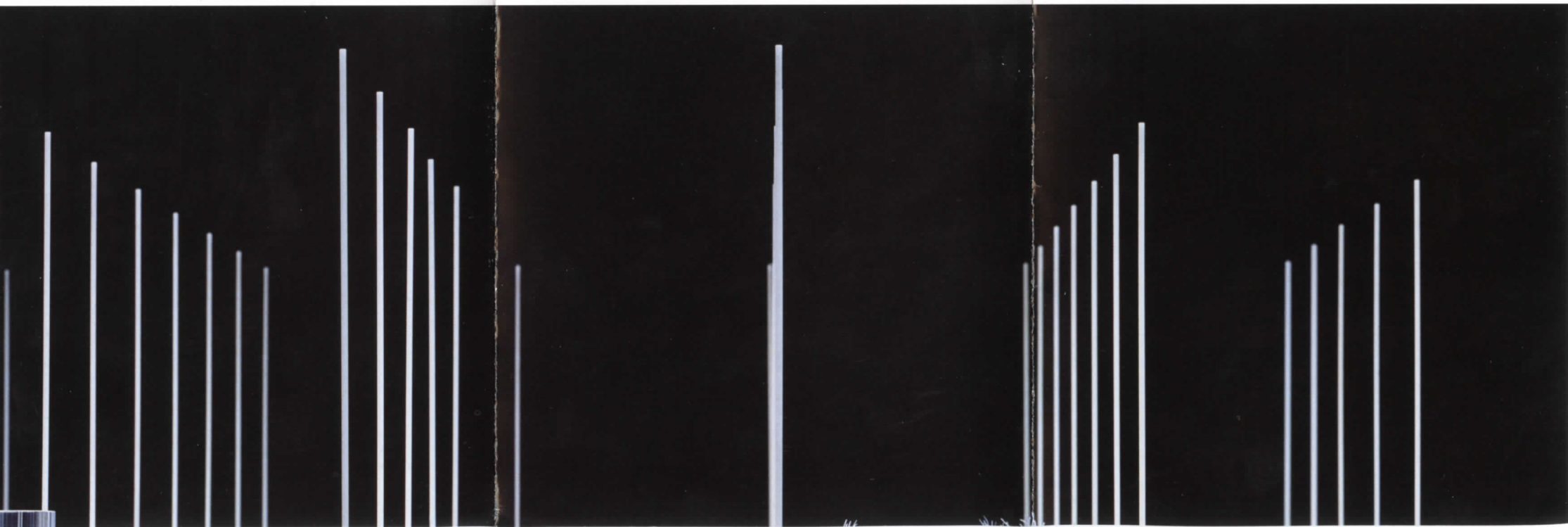
Avenida de columnas, 2004. Projecte ampliació de l'IVAM

INSTITUT VALENCIÀ D'ART MODERN

10 FEBRER - 6 MARÇ 2005

Guillem de Castro, 118 - 46003 València
Tel. 96 386 30 00 - Fax 96 392 10 94 - E-mail:
ivam@ivam.es <http://www.ivam.es>
De dimarts a diumenge de 10 a 20 hores
Diumenge, dia del Museu, entrada gratuïta
Dilluns tancat

MUSEUS FOTOGRAFIES DE JOSÉ MANUEL BALLESTER

José Manuel Ballester és un artista molt rigorós que fa ús del *realisme* com a mer instrument comunicatiu o com una manifestació dels extraordinaris plaers de la visió. No trobem en l'obra madura de Ballester una preocupació naturalista per la pell, per la reproducció minuciosa del que encara anomenem real, sinó una voluntat constructiva que focalitza assumptes que porta més enllà de la dimensió de reconeixement i, per descomptat, evitant qualsevol legitimació tècnica o ancorada en la retòrica del virtuosisme. Els primers quadres d'este artista eren molt escenogràfics, evocaven la visió romàntica del món clàssic, amb penya-segats i valls, crepuscles i núvols que presagien la tempesta, la terra humida i els temples en la distància, eren elements de pintures d'una bellesa misteriosa, paisatges fragmentaris però tesats en una aspiració a allò absolut; en aquells quadres d'arquitectures visionàries que va fer en els anys huitanta, on mesclava allò antic amb allò contemporani, era manifesta la influència de Friedrich. Eixa especial sensibilitat romàntica sorgix també en la sèrie fotogràfica que va fer sobre els Altos Hornos de Biscaia el 1992, una particular forma de l'*arqueologia industrial* que prolonga en el seu impressionant treball en les fàbriques d'ITP, Indústria de Turbo Propulsores, realitzada entre 2000 i 2002. Ballester no tendix ni cap a allò barroquejant ni dota les seues visions d'allò colossal d'una artificiosa complexitat, al contrari, preferix tractar temes senzills i quotidians, presentar ambients molt pròxims a la vida de qualsevol individu amb esquemes simètrics i rotunds; l'enfocament principalment geomètric i la construcció de les imatges partint d'un llenguatge verista atrapa, amb una extraordinària energia, la mirada de l'espectador.

José Manuel Ballester ha declarat que sent un gran interès per l'abstracció, una cosa evident en el desenvolupament, cada vegada més essencialista, de la seua obra tant pictòrica com fotogràfica. L'enfocament minimalitzador, completament antinarratiu, d'este artista fa que aconseguisca retratar amb una enorme precisió els

no llocs en què habitem. "Cada arquitectura", apunta José Manuel Ballester, "respon a una forma de vida, a una forma d'apreciar el món. Elaborem un entorn artificial d'acord amb les nostres necessitats. En l'escenografia contemporània es manifesten les virtuts i els defectes de la nostra cultura-societat. Cada societat ens mostra el seu perfil a través de la fisonomia de les seues ciutats, dels seus laberints artificials." Ballester desplega una colpidora *poètica del passatge* emprant en les seues pintures fonamentalment una "arquitectura tonal" basada en el blanc i el negre que li permet despullar la realitat i facilitar la seua assimilació, mentre que en les fotografies dóna regna solta a l'esplendor cromàtica inundant les sales de llum, fent que el seu buit es transforme en *esdeveniment*.

Ballester ha desenrotllat, des de finals dels anys noranta, magnífiques sèries fotogràfiques, en les que sens dubte es conserva l'*empremta de la pintura*, pre-

sentant-les en exposicions crucials com *Fotografías* (Galería Estiarte, Madrid, 2000), *Lugares de paso* (La Gallera, València, 2003), amb eixos paisatges urbans que transmeten una certa ansietat, i *Galerías de luz* (Centro de Arte Caja Burgos, 2004) amb les seues belles visions de les sales d'exposicions buides i, no obstant, plenes d'una llum misteriosa. En estes peces de Ballester hi ha un desig d'*estranyament* que enllaça amb els propòsits d'altres fotògrafs contemporanis com Günther Forg, Andreas Gursky, Candida Höfer, Thomas Ruff o Frank Thiel, mantenint el *pathos del buit*. Com en els seus quadres, utilitza la fotografia per a atrapar espais buits d'activitat humana, però amb empremtes constructives: museus, l'aeroport, corredors i escales mecàniques o estadis. Eixes *vedute postmodernes* imposen la seua dimensió "escultòrica", les seues geometries rotundes, la rara harmonia del nostre paisatge quotidià.

Estructura Blanca 1, 2004. Projecte ampliació de l'IVAM

